

ISIRI

12505

1st.edition

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

استاندارد ملی ایران

۱۲۵۰۵

چاپ اول

قیر و مواد قیری
مشخصات قیرهای راهسازی

**Bitumen and bituminous materials-
Asphalts pavement construction
characteristics**

ICS:93.080.20

omoorepeyman.ir

بهنام خدا

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه^{*} صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های فنی مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که مؤسسه استاندارد تشکیل می‌دهد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. مؤسسه می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاهها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، مؤسسه استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عمل کرد آنها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاه، کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این مؤسسه است.

* مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

1 - International organization for Standardization

2 - International Electro technical Commission

3 - International Organization of Legal Metrology (Organization International de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

**کمیسیون فنی تدوین استاندارد
"قیر و مواد قیری مشخصات قیرهای راهسازی"**

سمت و / یا نمایندگی:

مدیر کل دفتر پژوهش و تحقیقات علمی
شرکت مادر تخصصی آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک

اسماعیلی طاهری، محسن
(کارشناس ارشد مهندسی عمران)

رئیس:

کارشناس دفتر پژوهش و تحقیقات علمی
شرکت مادر تخصصی آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک

اسدی مهماندوستی، الهام
(کارشناس ارشد زمین‌شناسی)

دبیر:

اعضاء (سامی به ترتیب حروف الفبا):

انجمن شرکت‌های ساختمانی

پورشیرازی، محمدعلی
(کارشناس ارشد مهندسی عمران)

پژوهشکده حمل و نقل وزارت راه و ترابری

خانی، حامد
(کارشناس ارشد مهندسی عمران)

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

شرقی، عبدالعالی
(دکترای مهندسی عمران)

سرپرست آزمایشگاه شیمی و فیزیک
شرکت مادر تخصصی آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک

عرب، جابر
(کارشناس ارشد شیمی)

شرکت نفت پاسارگاد

فروتن، سارا
(کارشناس ارشد مهندسی شیمی)

شرکت نفت پاسارگاد

فیروزی‌فر، سید حسن
(دکترای شیمی پلیمر)

کارشناس دفتر امور فنی
شرکت مادر تخصصی آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک

کارگر، محمدحسن
(کارشناس ارشد زمین‌شناسی)

کارشناس آزمایشگاه مقاومت مصالح
شرکت مادر تخصصی آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک

محمودی‌نیا، نادر
(کارشناس ارشد مهندسی عمران)

دانشگاه تربیت مدرس

مدرس، امیر
(کارشناس ارشد مهندسی عمران)

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مصطفوی، بیتا
(کارشناس ارشد شیمی)

سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان

میرحسینی، سید محسن
(کارشناس مدیریت)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ج	آشنایی با مؤسسه استاندارد
د	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
ز	پیش‌گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۵	۳ قیرهای خالص
۱۳	۴ قیرهای محلول
۱۸	۵ قیرهای امولسیونی (قیرآبهای)
۲۳	۶ انواع اصلاح کننده‌ها و افزودنی‌های قیر

پیش‌گفتار

استاندارد "قیر و مواد قیری" - مشخصات قیرهای راهسازی " که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط شرکت مادر تخصصی آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک (سهامی خاص) تهیه و تدوین شده و در دویست و شصت و سومین اجلاس کمیته ملی مهندسی ساختمان و مصالح و فرآوردهای ساختمانی مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲ مورد تصویب قرار گرفت، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن‌ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استاندارد ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

استانداردهای ملی ایران شماره ۱۲۴ سال ۱۳۷۰، قیر (کلیات و تقسیم بندی)، شماره ۱۲۵ سال ۱۳۷۵، قیر (مشخصات قیرهای مایع) و شماره ۱۲۶ سال ۱۳۷۰، قیر (مشخصات قیرهای جامد) باطل و این استاندارد جایگزین آنها می‌شود.

منابع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

- ۱- نشریه شماره ۱۰۱ - مشخصات فنی عمومی راه (تجدید نظر اول)، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، سال ۱۳۸۲، تهران.
- ۲- نشریه شماره ۲۳۴ - آیین‌نامه روسازی آسفالتی راههای ایران، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، سال ۱۳۸۱، تهران.
- ۳- طباطبایی، امیرمحمد، ۱۳۷۹، روسازی راه، مرکز نشر دانشگاهی، چاپ هفتم، ۵۶۵ صفحه.
- ۴- مخلوطهای آسفالتی و قیر، شرکت مادر تخصصی آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک، ۱۳۸۷، چاپ اول، ۷۳۵ صفحه.

- 5 - The Asphalt Hand Book, Asphalt Institute, Manual Series No. 4, 7th Edition, 2007.
- 6 - A Basic Asphalt Emulsion Manual, Manual Series, No. 19, 3th Edition.
- 7 - ASTM D244 – 04: 2005, Standard Test Methods and Practices for Emulsified Asphalts.
- 8 - ASTM D946 – 82: 2005, Standard Specification for Penetration-Graded - Asphalt Cement for Use in Pavement Construction.
- 9 - ASTM D977 – 05, Standard Specification for Emulsified Asphalt.
- 10 - ASTM D2026 – 97:2004, Standard Specification for Cutback Asphalt (Slow-Curing Type).
- 11 - ASTM D2027 – 97:2004, Standard Specification for Cutback Asphalt (Medium-Curing Type).
- 12 - ASTM D2028 – 97: 2004, Standard Specification for Cutback Asphalt (Rapid-Curing Type).
- 13 - ASTM D2397 – 05, Standard Specification for Cationic Emulsified Asphalt.

- 14** - ASTM D2399 – 83: 2005: Standard Practice for Selection of Cutback Asphalts.
- 15** - ASTM D6114 – 97: 2002, Standard Specification for Asphalt-Rubber Binder.
- 16** - ASTM D6154 – 04, Standard Specification for Chemically Modified Asphalt Cement for Use in Pavement Construction.
- 17** - ASTM D6373 – 07e1, Standard Specification for Performance Graded Asphalt Binder.
- 18** - AASHTO M20 – 70: 2004, Standard Specification for Penetration - Graded Asphalt Cement.
- 19** - AASHTO M81 – 92: 2004, Standard Specification for Cutback Asphalt (Rapid- Curing Type).
- 20** - AASHTO M82 – 75: 2004, Standard Specification for Cutback Asphalt (Medium- Curing Type).
- 21** - AASHTO M140 – 03, Standard Specification for Emulsified Asphalt.
- 22** - AASHTO M208 – 01: 2005, Standard Specification for Cationic Emulsified Asphalt.
- 23** - AASHTO M226 – 80: 2004, Standard Specification for Viscosity- Graded Asphalt Cement.
- 24** - AASHTO M320 – 05, Standard Specification for Performance-Graded Asphalt Binder.

قیر و مواد قیری - مشخصات قیرهای راهسازی

۱ هدف و دامنه کاربرد

۱ هدف از تدوین این استاندارد تعیین مشخصات قیرهای راهسازی می‌باشد.
۲ قیرهای نفتی از پالایش نفت خام در برج‌های تقطیر به دست می‌آید (شکل ۱) و نهایتاً آن‌چه که در ته برج تقطیر باقی‌می‌ماند قیر خالص نفتی است. قیرهای با درجه سفتی متفاوت برای مصارف مختلف راهسازی (در شرایط آب و هوایی و اقلیمی مختلف) را می‌توان با تنظیم درجه حرارت و فشار داخل برج‌های تقطیر، به دست آورد.

۳ به طور کلی خصوصیات قیرهای نفتی تابع نوع و جنس نفت خام، کمیت و کیفیت هیدروکربورهاست تشکیل‌دهنده و روش تقطیر است. قیرهای مصرفی در صنعت راهسازی، با توجه به نوع و شرایط آن در راهسازی به شرح زیر تقسیم می‌شود:

- الف قیرهای خالص^۱
- ب قیرهای محلول^۲
- ج قیرهای امولسیونی^۳

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین‌ترتیب آن مقررات، جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدرکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آنها مورد نظر است.

استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

- ۱ استاندارد ملی ایران شماره ۵۱۷: سال ۱۳۸۶، قیر و مواد قیری- مصالح راهها و روسازی- واژه‌نامه.
- ۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲۹۵۰: سال ۱۳۸۶، قیر و مواد قیری- تعیین درجه نفوذ- روش آزمون.
- ۳ استاندارد ملی ایران شماره ۲۹۵۳: سال ۱۳۸۶، قیر و مواد قیری- تعیین حلالیت مواد قیری در تری کلرواتیلن- روش آزمون.

1 -Asphalt cement
2 -Liquid Asphalt (Cutback)
3 - Emulsified Asphalt

- ۴ استاندارد ملی ایران شماره ۲۹۵۴: سال ۱۳۸۷، قیر و مواد قیری- تعیین نقاط اشتعال و شعله‌وری با ظرف روباز کلیولند روش آزمون.
- ۵ استاندارد ملی ایران شماره ۲۹۵۷: سال ۱۳۸۷، قیر و مواد قیری- تاثیر گرما و هوا بر مواد قیری (آسفالتی) TFOT روش آزمون.
- ۶ استاندارد ملی ایران شماره ۳۸۶۶: سال ۱۳۸۶، قیر و مواد قیری- تعیین کشش‌پذیری روش آزمون.
- ۷ استاندارد ملی ایران شماره ۳۸۶۸: سال ۱۳۸۶، قیر و مواد قیری- تعیین نقطه نرمی (با ابزار حلقه و گلوله) روش آزمون.

2-8 ASTM D93-05e1, Standard Test Method for Flash-Point by Pensky-Martens Closed Cup Test.

2-9 ASTM D95-05e1, Standard Test Method for Water in Petroleum Products and Bituminous Materials by Distillation.

2-10 ASTM D140-01: 2007, Standard Practice for Sampling Bituminous Materials.

2-11 ASTM D243-08, Standard Test Method for Residue of Specified Penetration.

2-12 ASTM D402-08, Standard Test Method for Distillation of Cut-Back Asphaltic (Bituminous) Products.

2-13 ASTM D2170-07, Standard Test Method for Kinematic Viscosity of Asphalts (Bitumens).

2-14 ASTM D2171-07, Standard Test Method for Viscosity of Asphalts by Vacuum Capillary Viscometer.

2-15 ASTM D2196, Standard Test Methods for Rheological Properties of Non-Newtonian Materials by Rotational (Brookfield Type) Viscometer.

2-16 ASTM D2872-04, Standard Test Method for Effect of Heat and Air on a Moving Film of Asphalt (Rolling Thin-Film Oven Test).

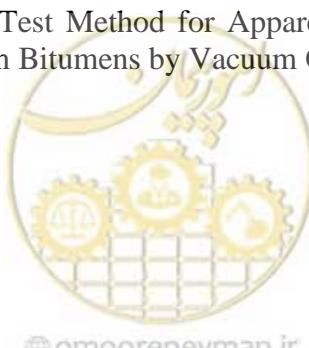
2-17 ASTM D3143-08, Standard Test Method for Flash Point of Cutback Asphalt with Tag Open-Cup Apparatus.

2-18 ASTM D3381-05, Standard Specification for Viscosity-Graded Asphalt Cement for Use in Pavement Construction.

2-19 ASTM D3910-07, Standard Practices for Design, Testing, and Construction of Slurry Seal.

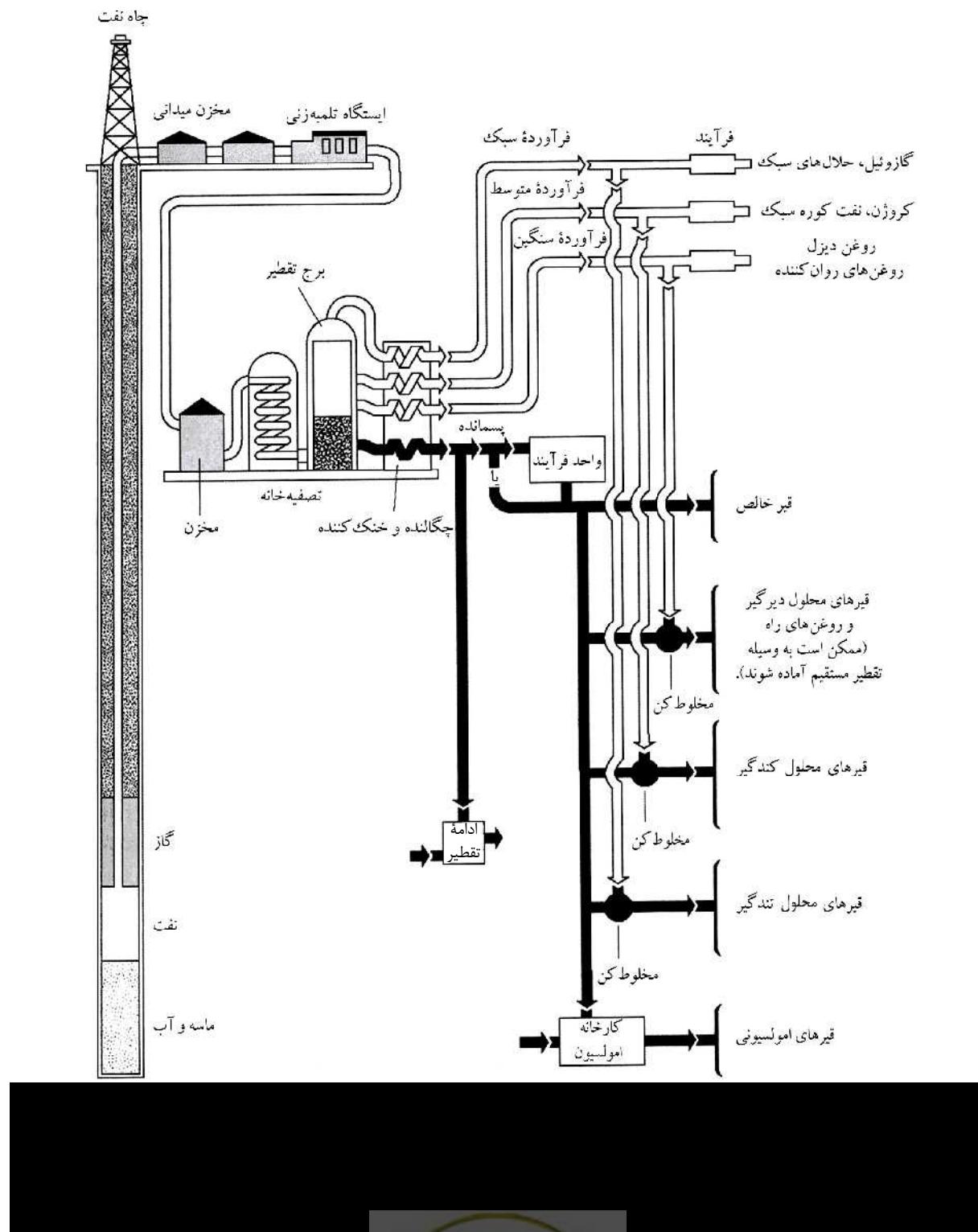
2-20 ASTM D4402-06, Standard Test Method for Viscosity Determination of Asphalt at Elevated Temperatures Using a Rotational Viscometer.

2-21 ASTM D4957-08, Standard Test Method for Apparent Viscosity of Asphalt Emulsion Residues and Non-Newtonian Bitumens by Vacuum Capillary Viscometer.

- 2-22** ASTM D5329, Standard Test Methods for Sealants and Fillers, Hot-Applied, for Joints and Cracks in Asphaltic and Portland Cement Concrete Pavements.
- 2-23** ASTM D5546-01, Standard Test Method for Solubility of Asphalt Binders in Toluene by Centrifuge.
- 2-24** ASTM D6114-97: 2002, Standard Specification for Asphalt-Rubber Binder.
- 2-25** ASTM D6154-04, Standard Specification for Chemically Modified Asphalt Cement for Use in Pavement Construction.
- 2-26** AASHTO M323-04, Standard Specification for Superpave Volumetric Mix Design.
- 2-27** AASHTO PP42-07, Standard Practice for Determination of low-Temperature Performance Grade (PG) of Asphalt Binders.
- 2-28** AASHTO R28-06, Standard Practice for Accelerated Aging of Asphalt Binder Using a Pressurized Aging Vessel (PAV).
- 2-29** AASHTO R29-02: 2006, Standard Practice for Grading or Verifying the Performance Grade of an Asphalt Binder.
- 2-30** AASHTO R35-04, Standard Practice for Superpave Volumetric Design for Hot-Mix Asphalt (HMA).
- 2-31** AASHTO T55-02: 2006, Standard Method of Test for Water in Petroleum Products and Bituminous Materials by Distillation.
- 2-32** AASHTO T78-05, Standard Method of Test for Distillation of CutBack Asphaltic (Bituminous) Products.
- 2-33** AASHTO T79-96: 2004, Standard Method of Test for Flash Point with Tag Open-Cup Apparatus for Use with Material Having a Flash Less Than 93.3°C (200°F).
- 2-34** AASHTO T201-03, Standard Method of Test for Kinematic Viscosity of Asphalts (Bitumens).
- 2-35** AASHTO T202-03, Standard Method of Test for Viscosity of Asphalts by Vacuum Capillary Viscometer.
- 2-36** AASHTO T240-06, Standard Method of Test for Effect of Heat and Air on a Moving Film of Asphalt (Rolling Thin-Film Oven Test).
- 2-37** AASHTO T313-06, Standard Method of Test for Determining the Flexural Creep Stiffness of Asphalt Binder Using the Bending Beam Rheometer (BBR).
- 2-38** AASHTO T314-07, Standard Method of Test for Determining the Fracture Properties of Asphalt Binder in Direct Tension (DT).
- 2-39** AASHTO T315-06, Standard Method of Test for Determining the Rheological Properties of Asphalt Binder for Specification Purposes Using a Dynamic Shear Rheometer (DSR).
- 2-40** AASHTO T316-06, Standard Method of Test for Viscosity Determination of Asphalt Binder Using Rotational Viscometer

۳ قیرهای خالص

۴ ۱ قیرهایی که مستقیماً از برج تقطیر در خلاء پالایشگاه به دست می‌آید و مختصراً در جریان فرآیند هوادهی قرار می‌گیرند، قیرهای خالص نامیده می‌شود. قیرهای خالص در اثر فشار و حرارت به صورت مایع غلیظ و آبگون تغییرشکل می‌دهند و در دمای کم، حالات الاستیک و فنری دارد.

۴ ۲ قیرهای خالص برای مصرف در راهسازی بر اساس درجه نفوذ^۱، گرانروی^۲ و عملکرد^۳ مطابق جدول ۱ تقسیم‌بندی می‌شوند. مشخصات فنی آن‌ها باید با جداول ۲ الی ۷ مطابقت داشته باشد.

۴ ۳ در طبقه‌بندی بر اساس درجه نفوذ، قیر باید همگن و قادر آب باشد. همچنین زمانی که تا ۱۷۵ درجه سلسیوس گرم می‌شود، نباید کف کند.

۴ ۴ مشخصات بیان شده در جداول ۳ الی ۵، طبقه‌بندی قیر بر اساس گرانروی در ۶۰ درجه سلسیوس را بیان می‌کند. سه مجموعه از محدودیتها برای این مشخصات پیشنهاد شده است. کاربر باید جدول مدنظر را مشخص کند، در غیر این صورت از جدول ۳ باید استفاده شود.

۴ ۵ مشخصات بیان شده در جداول ۶ الی ۷، طبقه‌بندی قیر بر اساس عملکرد را بیان می‌کند. مشخصات طبقه‌بندی به میانگین هفت روز متوالی دماهای حداکثر و حداقل طرح روسازی وابسته است.

۴ ۶ جدول ۷ بر اساس استاندارد بند ۲۸ برای تعیین حداقل دمای شکست بحرانی^۴ با استفاده از ترکیب روش آزمون استانداردهای بند ۴ و ۹ و ۲۹ است. در صورتی که متقاضی نوع جدول را مشخص نکند، جدول ۶ باید استفاده شود.

یادآوری در مواردی که استانداردهای ASHTO و ملی در کنار هم آمده‌اند، ملاک عمل استاندارد ملی است.

1 - Penetration

2 - Viscosity

3 - Performance

4 - The critical low temperature

جدول ۴ طبقه‌بندی قیرهای خالص

انواع قیرهای خالص برای مصرف در راهسازی بر اساس درجه نفوذ، گرانروی و عملکرد			
عملکرد	گرانروی		درجه نفوذ
	قیر باقی مانده	قیر اولیه	
PG ۴۶	AR ۱۰	AC ۲/۵	۴۰ ۵۰
PG ۵۲	AR ۲۰	AC ۵	۶۰ ۷۰
PG ۵۸	AR ۴۰	AC ۱۰	۸۵ ۹۰۰
PG ۶۴	AR ۸۰	AC ۴۰	۱۲۰ ۱۵۰
PG ۷۰	AR ۱۶۰	AC ۲۰	۲۰۰ ۳۰۰
PG ۷۶			
PG ۸۲			

جدول ۲ - مشخصات فنی قیرهای خالص برای مصرف در راهسازی که بر اساس درجه نفوذ طبقه‌بندی شده‌اند.

درجه نفوذ										استاندارد			آزمون
۲۰۰	۳۰۰	۱۲۰	۱۵۰	۸۵	۱۰۰	۶۰	۷۰	۴۰	۵۰	AASHTO	ASTM	ملی ایران	
ماکسیمم	مینیمم	ماکسیمم	مینیمم	ماکسیمم	مینیمم	ماکسیمم	مینیمم	ماکسیمم	مینیمم				
۳۰۰	۲۰۰	۱۵۰	۱۲۰	۱۰۰	۸۵	۷۰	۶۰	۵۰	۴۰	T۴۹	D۵	۲۹۵۰	درجة نفوذ در ۲۵ درجه سلسیوس، ۱۰۰ گرم، ۵ ثانیه
-	۱۷۷	-	۲۱۸	-	۲۳۲	-	۲۲۲	-	۲۲۲	T۴۸	D۹۲	۲۹۵۴	نقطه اشتعال (ظرف رو باز کلیویلند)، °C
-	۱۰۰	-	۱۰۰	-	۱۰۰	-	۱۰۰	-	۱۰۰	T۵۱	D۱۱۳	۳۸۶۶	کشش پذیری در ۲۵ درجه سلسیوس، cm.۵ cm/min
-	۹۹,۰	-	۹۹,۰	-	۹۹,۰	-	۹۹,۰	-	۹۹,۰	T۴۴	D۲۰۴۲	۲۹۵۳	حلالیت در تری کلرواتیلن، %
آزمون گرمخانه لایه نازک، ۱۶۳ °C، ۳/۲ mm، به مدت ۵ ساعت:													
۱,۵	-	۱/۳	-	۱/۰	-	۰/۸	-	۰/۸	-	T۱۷۹	D۱۷۵۴	۲۹۵۷	تغییرات جرم، % (کاهش یا افزایش)
-	۴۰	-	۴۶	-	۵۰	-	۵۴	-	۵۸	T۴۹	D۵	۲۹۵۰	نسبت درجه نفوذ قیر باقیمانده به درجه نفوذ قیر اولیه،
-	۱۰۰	-	۱۰۰	-	۷۵	-	۵۰	-	-	T۵۱	D۱۱۳	۳۸۶۶	کشش پذیری در ۲۵ درجه سلسیوس، cm.۵ cm/min
آزمون لکه (هنگامی که انجام و حلal آن مشخص شده باشد) الف:													
برای تمام قیرها منفی است.								T۱۰۲	-		۲۹۴۹		حلال نفتای استاندارد
برای تمام قیرها منفی است.								T۱۰۲	-		۲۹۴۹		حلال زایلن نفتا، درصد زایلن
برای تمام قیرها منفی است.								T۱۰۲	-		۲۹۴۹		حلال زایلن هپتان، درصد زایلن
الف استفاده از آزمون لکه، اختیاری است. زمانی که این آزمون درخواست شده باشد، کارشناس متخصص باید مشخص کند که از حلال نفتای استاندارد، حلال زایلن نفتا، یا حلال زایلن هپتان برای مطابقت با الزامات درخواستی استفاده شود و همچنین در صورت استفاده از حلال‌های زایلن، درصد آن مشخص شود.													

جدول ۴ (اختیاری) مشخصات فنی قیرهای خالص برای مصرف در راهسازی که بر اساس گرانزوی در ۶۰ درجه سلسیوس طبقه‌بندی شده‌اند.
 (طبقه‌بندی بر اساس قیر اولیه)

درجه گرانزوی					استاندارد			آزمون
AC ۴۰	AC ۲۰	AC ۱۰	AC ۵	AC ۲/۵	AASHTO	ASTM	ملی ایران	
۴۰۰ ± ۸۰	۲۰۰ ± ۴۰	۱۰۰ ± ۲۰	۵۰ ± ۱۰	۲۵ ± ۵	T۲۰۲	D۲۱۷۱	-	گرانزوی در ۶۰ درجه سلسیوس، پاسکال $\frac{N.S}{m^2}$ ثانیه (۱)
۳۰۰	۲۱۰	۱۵۰	۱۰۰	۸۰	T۲۰۱	D۲۱۷۰	-	mm ² /s در ۱۳۵ درجه سلسیوس،
۲۰	۴۰	۷۰	۱۲۰	۲۰۰	T۴۹	D۵	۲۹۵۰	حداقل درجه نفوذ در ۲۵ درجه سلسیوس، ۱۰۰ گرم، ۵ ثانیه
۲۲۲	۲۲۲	۲۱۹	۱۷۷	۱۶۳	T۴۸	D۹۲	۲۹۵۴	حداقل نقطه اشتعال °C، COC
۹۹,۰	۹۹,۰	۹۹,۰	۹۹,۰	۹۹,۰	T۴۴	D۲۰۴۲	۲۹۵۳	٪ حداقل حلایت در تری کلرواتیلن، %
آزمون‌ها بر روی باقی‌مانده آزمون گرمخانه لایه نازک:								
۱۶۰۰	۸۰۰	۴۰۰	۲۰۰	۱۰۰	T۲۰۲	D۲۱۷۱	-	حداکثر گرانزوی در ۶۰ درجه سلسیوس، پاسکال $\frac{N.S}{m^2}$ ثانیه (۱)
۱۰	۲۰	۵۰	۱۰۰	الف ۱۰۰	T۵۱	D۱۱۳	۳۸۶۶	cm .۵ cm/min در ۲۵ درجه سلسیوس،
آزمون لکه (هنگامی که انجام و حلal آن مشخص شده باشد):								
برای تمام قیرها منفی است.					T۱۰۲	-	۲۹۴۹	حلال نفتای استاندارد
برای تمام قیرها منفی است.					T۱۰۲	-	۲۹۴۹	حلال زایلن نفتا، درصد زایلن
برای تمام قیرها منفی است.					T۱۰۲	-	۲۹۴۹	حلال زایلن هپتان، درصد زایلن
الف اگر کشش‌پذیری کمتر از ۱۰۰ سانتی‌متر باشد، مشروط بر این که کشش‌پذیری در ۱۵/۶ درجه سلسیوس حداقل ۱۰۰ سانتی‌متر باشد، قیر قابل قبول است.								
ب استفاده از آزمون لکه، اختیاری است. زمانی که این آزمون درخواست شده باشد، کاربر باید مشخص کند که از حلال نفتای استاندارد، حلال زایلن نفتا، یا حلال زایلن- هپتان برای مطابقت با الزامات درخواستی استفاده شود و هم‌چنین در صورت استفاده از حلال‌های زایلن، درصد آن مشخص شود.								
یادآوری برای استفاده از این جدول به بند ۴ مراجعه شود.								

جدول ۴ (اختیاری) مشخصات فنی قیرهای خالص برای مصرف در راهسازی که بر اساس گرانزوی در ۶۰ درجه سلسیوس طبقه‌بندی شده‌اند.
 (طبقه‌بندی بر اساس قیر اولیه)

درجه گرانزوی						استاندارد			آزمون		
AC ۴۰	AC ۴۰	AC ۴۰	AC ۴۰	AC ۵	AC ۲/۵	AASHTO	ASTM	ملی ایران			
۴۰۰ ± ۸۰	۳۰۰ ± ۶۰	۲۰۰ ± ۴۰	۱۰۰ ± ۲۰	۵۰ ± ۱۰	۲۵ ± ۵	T۲۰۲	D۲۱۷۱	-	گرانزوی در ۶۰ درجه سلسیوس، پاسکال ثانیه ($\frac{N.S}{m^2}$)		
۴۰۰	۳۵۰	۳۰۰	۲۵۰	۱۷۵	۱۲۵	T۲۰۱	D۲۱۷۰	-	mm ² /s در ۱۳۵ درجه سلسیوس		
۴۰	۵۰	۶۰	۸۰	۱۴۰	۲۲۰	T۴۹	D۵	۲۹۵۰	حداقل درجه نفوذ در ۲۵ درجه سلسیوس، ۱۰۰ گرم، ۵ ثانیه		
۲۳۲	۲۲۲	۲۲۲	۲۱۹	۱۷۷	۱۶۳	T۴۸	D۹۲	۲۹۵۴	حداقل نقطه اشتعال °C COC		
۹۹,۰	۹۹,۰	۹۹,۰	۹۹,۰	۹۹,۰	۹۹,۰	T۴۴	D۲۰۴۲	۲۹۵۳	حداقل حلایق در تریکلرواتیلن، %		
آزمون‌ها بر روی باقیمانده آزمون گرمخانه لایه نازک:											
۰,۵	۰,۵	۰,۵	۰,۵	۱,۰	-	T۱۷۹	D۱۷۵۴	۲۹۵۷	تغییرات جرم، % (کاهش یا افزایش) لف		
۱۶۰۰	۱۲۰۰	۸۰۰	۴۰۰	۲۰۰	۱۰۰	T۲۰۲	D۲۱۷۱	-	حداکثر گرانزوی در ۶۰ درجه سلسیوس، پاسکال ثانیه ($\frac{N.S}{m^2}$)		
۲۵	۴۰	۵۰	۷۵	۱۰۰	۲۱۰۰	T۵۱	D۱۱۳	۳۸۶۶	حداقل کشش‌پذیری در ۲۵ درجه سلسیوس، cm ۵ cm/min		
آزمون لکه (هنگامی که انجام و حلال آن مشخص شده باشد):											
برای تمام قیرها منفی است.					T۱۰۲	-	۲۹۴۹	حلال نفتای استاندارد			
برای تمام قیرها منفی است.					T۱۰۲	-	۲۹۴۹	حلال زایلن نفتا، درصد زایلن			
برای تمام قیرها منفی است.					T۱۰۲	-	۲۹۴۹	حلال زایلن هپتان، درصد زایلن			
الف استفاده از الزامات افت حرارتی، اختیاری است.											
ب اگر کشش‌پذیری کمتر از ۱۰۰ سانتی‌متر باشد، مشروط بر این که کشش‌پذیری در ۱۵/۶ درجه سلسیوس حداقل ۱۰۰ سانتی‌متر باشد، قیر قابل قبول است.											
ج استفاده از آزمون لکه، اختیاری است. زمانی که این آزمون درخواست شده باشد، کاربر باید مشخص کند که از حلال نفتای استاندارد، حلال زایلن نفتا، یا حلال زایلن- هپتان برای مطابقت با الزامات درخواستی استفاده شود و همچنین در صورت استفاده از حلال‌های زایلن، درصد آن مشخص شود.											
یادآوری برای استفاده از این جدول به بند ۴ مراجعه شود.											

جدول ۵ (اختیاری) مشخصات فنی قیرهای خالص برای مصرف در راهسازی که بر اساس گرانزوی در ۶۰ درجه سلسیوس طبقه‌بندی شده‌اند.
 (طبقه‌بندی بر اساس قیر باقی‌مانده از آزمون گرم‌خانه لایه نازک متحرک)

درجة گرانزوی					استاندارد			آزمون طبق استاندارد بند ۴۳۶ الف
AR ۱۶۰	AR ۸۰	AR ۴۱	AR ۲۰	AR ۱۰	AASHTO	ASTM	ایران	
۱۶۰۰ ± ۴۰۰	۸۰۰ ± ۲۰۰	۴۰۰ ± ۱۰۰	۲۰۰ ± ۵۰	۱۰۰ ± ۲۵	T202	D2171	-	گرانزوی در ۶۰ درجه سلسیوس، پاسکال ثانیه (N.S / m ²)
۵۵۰	۴۰۰	۲۷۵	۲۰۰	۱۴۰	T201	D2170	-	حداقل گرانزوی کنیماتیک در ۱۳۵ درجه سلسیوس، mm ² /s
۲۰	۲۰	۲۵	۴۰	۶۵	T49	D5	۲۹۵۰	حداقل درجه نفوذ در ۲۵ درجه سلسیوس، ۱۰۰ گرم، ۵ ثانیه
۵۲	۵۰	۴۵	۴۰	-	T49	D5	۲۹۵۰	حداقل نفوذ باقی‌مانده به اولیه در ۲۵ درجه سلسیوس،
۷۵	۷۵	۷۵	۷۱۰۰	۷۱۰۰	T51	D113	۳۸۶۶	حداقل کشش‌پذیری در ۲۵ درجه سلسیوس، cm ⁵ cm/min
آزمون‌ها بر روی قیر اولیه:								
۲۳۸	۲۳۲	۲۲۷	۲۱۹	۲۰۵	T48	D92	۲۹۵۴	حداقل نقطه اشتغال، °C, COC
۹۹,۰	۹۹,۰	۹۹,۰	۹۹,۰	۹۹,۰	T44	D2042	۲۹۵۳	حداقل حلالیت در تری کلرواتیلن، %
الف آزمون گرم‌خانه لایه نازک طبق استاندارد بند ۴۳۶ نیز ممکن است استفاده شود اما استاندارد بند ۴۳۶ باید روش مرجع باشد.								
ب اگر کشش‌پذیری کمتر از ۱۰۰ سانتی‌متر باشد، مشروط بر این که کشش‌پذیری در ۱۵/۶ درجه سلسیوس حداقل ۱۰۰ سانتی‌متر باشد، قیر قابل قبول است.								

۴ قیرهای محلول

۱ قیرهای محلول از حل کردن قیرهای خالص در حلال‌ها و یا روغن‌های نفتی به دست می‌آید. نوع و کیفیت قیرهای محلول به کیفیت قیرهای خالص اصلی، نوع و مقدار حلال بستگی دارد. هر اندازه مقدار حلال‌های نفتی در قیر محلول زیادتر باشد، روانی آن بیشتر است. معمولاً درصد حلال مصرفی در قیرهای محلول پنج درصد تا ۶۰ درصد تغییر می‌کند.

۲ قیرهای محلول در ساخت و اصلاح روسازی کاربرد دارد. قیرهای محلول بر حسب سرعت گیرش و نوع حلال مطابق جدول ۸ به سه گروه قیرهای محلول زودگیر، قیرهای محلول کندگیر و قیرهای محلول دیرگیر تقسیم می‌شود.

جدول ۸ انواع قیر محلول

طبقه‌بندی قیرهای محلول بر حسب سرعت گیرش و نوع حلال		
دیرگیر	کندگیر	زودگیر
SC ۷۰	MC ۴۰	RC ۷۰
SC ۴۵۰	MC ۷۰	RC ۴۵۰
SC A۰۰	MC ۴۵۰	RC A۰۰
SC ۴۰۰۰	MC A۰۰	RC ۴۰۰۰
	MC ۴۰۰۰	

یادآوری اعداد پسوند نشانگر حداقل گرانروی قیر محلول بر حسب سانتی استکس است.

۱ قیرهای محلول زودگیر

۱ اگر از حلال‌های نفتی سبک برای حل کردن قیر خالص استفاده شود قیر محلول را زودگیر می‌نامند، زیرا حلال موجود در قیر، در مدت کمی بعد از مصرف قیر محلول تبخیر شده، قیر اصلی بر جای می‌ماند. مشخصات فنی قیرهای محلول زودگیر برای مصرف در راهسازی باید با مشخصات فنی جدول ۹ مطابقت داشته باشد.

جدول ۹ مشخصات فنی قیرهای محلول نوع زودگیر برای مصرف در راهسازی

RC-۳۰۰۰		RC-۸۰۰		RC-۲۵۰		RC-۷۰		استاندارد			آزمون
ماکزیمم	مینیمم	ماکزیمم	مینیمم	ماکزیمم	مینیمم	ماکزیمم	مینیمم	AASHTO	ASTM	ملی ایران	
۶۰۰۰	۳۰۰۰	۱۶۰۰	۸۰۰	۵۰۰	۲۵۰	۱۴۰	۷۰	T۲۰۱	D۲۱۷۰	-	گرانروی کینیماتیک در ۶۰ درجه سلسیوس، mm ² /s
-	۲۷	-	۲۷	-	۲۷	-	-	T۷۹	D۳۱۴۳	-	نقطه اشتعال (ظرف روباز، تگ)، °C
آزمون تقطیر:											
درصد حجمی مواد تقطیر شده در دماهای زیر به کل مواد تقطیر شده در دمای ۳۶۰ درجه سلسیوس											
-	-	-	-	-	-	-	۱۰	T۷۸	D۴۰۲	-	تا ۱۹۰ درجه سلسیوس
-	-	-	۱۵	-	۳۵	-	۵۰	T۷۸	D۴۰۲	-	تا ۲۲۵ درجه سلسیوس
-	۲۵	-	۴۵	-	۶۰	-	۷۰	T۷۸	D۴۰۲	-	تا ۲۶۰ درجه سلسیوس
-	۷۰	-	۷۵	-	۸۰	-	۸۵	T۷۸	D۴۰۲	-	تا ۳۱۶ درجه سلسیوس
-	۸۰	-	۷۵	-	۶۵	-	۵۵	T۷۸	D۴۰۲	-	پسماند تقطیر در ۳۶۰ درجه سلسیوس، درصد حجمی
آزمون‌ها روی پسماند تقطیر:											
۲۴۰	۶۰	۲۴۰	۶۰	۲۴۰	۶۰	۲۴۰	۶۰	T۲۰۲	D۲۱۷۱	-	گرانروی در ۶۰ درجه سلسیوس، پاسکال ثانیه (N.S) الف $\frac{m^2}{m^2}$
-	۱۰۰	-	۱۰۰	-	۱۰۰	-	۱۰۰	T۵۱	D۱۱۳	۳۸۶۶	کشش‌پذیری در ۲۵ درجه سلسیوس، Cm
	۹۹/۰	-	۹۹/۰	-	۹۹/۰	-	۹۹/۰	T۴۴	D۲۰۴۲	۲۹۵۳	حالیت در تری کلرواتیلن، %
آزمون لکه (هنگامی که انجام و حلal آن مشخص شده باشد):											
حلال نفتای استاندارد								T۱۰۲	-	۲۹۴۹	برای تمام قیرها منفی است.
حلال زایلن نفتا، درصد زایلن								T۱۰۲	-	۲۹۴۹	برای تمام قیرها منفی است.
حلال زایلن هپتان، درصد زایلن								T۱۰۲	-	۲۹۴۹	برای تمام قیرها منفی است.
۰/۲	-	۰/۲	-	۰/۲	-	۰/۲	-	T۵۵	D۹۵	-	آب، %
الف به جای آزمون گرانروی قیر باقی‌مانده، می‌توان از آزمون درجه نفوذ باقی‌مانده در ۲۵ درجه سلسیوس (۱۰۰ گرم و ۵ ثانیه) با میزان حداقل ۸۰ تا حداً کشش ۱۲۰ برای RC ۴۵۰، RC ۴۰۰ و RC ۳۰۰ استفاده کرد. انجام هر دو آزمون در هیچ شرایطی ضرورت ندارد.											
ب استفاده از آزمون لکه، اختیاری است. زمانی که این آزمون درخواست شده باشد، کاربر باید مشخص کند که از حلال نفتای استاندارد، حلال زایلن نفتا، یا حلال زایلن هپتان برای مطابقت با الزامات درخواستی استفاده شود و هم‌چنین در صورت استفاده از حلال‌های زایلن، درصد آن مشخص شود.											
یادآوری اگر کشش‌پذیری در ۲۵ درجه سلسیوس کمتر از ۱۰۰ سانتی‌متر باشد، مشروط بر آن که کشش‌پذیری آن‌ها در ۱۵ درجه سلسیوس بیشتر از ۱۰۰ سانتی‌متر باشد، قیر قابل قبول است.											

۴ ۲ قیرهای محلول کندگیر

۴ ۱ اگر از حلال‌های نفتی متوسط برای حل کردن قیر خالص استفاده شود قیر محلول را کندگیر می‌نامند. مشخصات فنی قیرهای محلول کندگیر باید با مشخصات جدول ۱۰ مطابقت داشته باشد.

۴ ۳ قیرهای محلول دیرگیر

۴ ۱ اگر از حلال‌های نفتی سنگین برای حل کردن قیر خالص استفاده شود قیر محلول را دیرگیر می‌نامند. قیرهای دیرگیر در شرایط آب و هوایی عادی تبخیر نمی‌شوند بلکه تغییر شکل مولکولی در آنها به وجود می‌آید که نسبتاً تدریجی و طولانی است. مشخصات فنی قیرهای محلول کندگیر باید با مشخصات جدول ۱۱ مطابقت داشته باشد.

قیرهای محلول دیرگیر را می‌توان نظیر قیرهای خالص، از تقطیر نفت خام نیز به‌دست آورد. این نوع قیرها که به روغن راه^۱ موسوم است، همان پسماند تقطیر نفت خام است که هنوز روغن موتور نفت خام از آن جدا نشده است.

جدول ۴ مشخصات فنی قیرهای محلول نوع کندگیر برای مصرف در راهسازی

MC ۴۰۰		MC ۴۰۰		MC ۴۵۰		MC ۴۰		MC ۴۰		استاندارد			آزمون
ماکریم	مینیمم	ماکریم	مینیمم	ماکریم	مینیمم	ماکریم	مینیمم	ماکریم	مینیمم	AASHTO	ASTM	ملی ایران	
۶۰۰۰	۳۰۰۰	۱۶۰۰	۸۰۰	۵۰۰	۲۵۰	۱۴۰	۷۰	۶۰	۳۰	T۲۰۱	D۲۱۷۰	-	گرانوی کینیماتیک در ۶۰ درجه سلسیوس، mm^2/s الف
-	۶۶	-	۶۶	-	۶۶	-	۳۸	-	۳۸	T۷۹	D۳۱۴۳	-	نقطه اشتعال (طرف روباز، تگ)، °C
آزمون تقطیر:													
درصد حجمی مواد تقطیرشده در دمای زیر به کل مواد تقطیرشده در دمای ۳۶۰ درجه سلسیوس													
-	-	-	-	۱۰	-	۲۰	-	۲۵	-	T۷۸	D۴۰۲	-	تا ۲۲۵ درجه سلسیوس
۱۵	-	۳۵	-	۵۵	۱۵	۶۰	۲۰	۷۰	۴۰	T۷۸	D۴۰۲	-	تا ۲۶۰ درجه سلسیوس
۷۵	۱۵	۸۰	۴۵	۸۷	۶۰	۹۰	۶۵	۹۳	۷۵	T۷۸	D۴۰۲	-	تا ۳۱۶ درجه سلسیوس
-	۸۰	-	۷۵	-	۶۷	-	۵۵	-	۵۰	T۷۸	D۴۰۲	-	پسماند تقطیر تا ۳۶۰ درجه سلسیوس
درصد حجمی از نمونه متفاوت													
آزمون‌ها روی پسماند تقطیر:													
۱۲۰	۳۰	۱۲۰	۳۰	۱۲۰	۳۰	۱۲۰	۳۰	۱۲۰	۳۰	T۲۰۲	D۲۱۷۱	-	گرانوی در ۶۰ درجه سلسیوس، پاسکال ثانیه (۱) $\frac{\text{N.S}}{\text{m}^2}$ الف
-	۱۰۰	-	۱۰۰	-	۱۰۰	-	۱۰۰	-	۱۰۰	T۵۱	D۱۱۳	۳۸۶۶	کشش‌پذیری در ۲۵ درجه سلسیوس، Cm
-	۹۹/۰	-	۹۹/۰	-	۹۹/۰	-	۹۹/۰	-	۹۹/۰	T۴۴	D۲۰۴۲	۲۹۵۳	حالیت در تری‌کلرواتیلن، %
آزمون لکه (هنگامی که انجام و حلal آن مشخص شده باشد):													
برای تمام قیرها منفی است.										T۱۰۲	-	۲۹۴۹	حلال نفتای استاندارد
برای تمام قیرها منفی است.										T۱۰۲	-	۲۹۴۹	حلال زایلن نفتا، درصد زایلن
برای تمام قیرها منفی است.										T۱۰۲	-	۲۹۴۹	حلال زایلن هپتان، درصد زایلن
۰/۲	-	۰/۲	-	۰/۲	-	۰/۲	-	۰/۲	-	T۵۵	D۹۵	-	آب، %
الف بهجای آزمون گرانوی قیر باقی‌مانده، می‌توان از آزمون درجه نفوذ باقی‌مانده در ۲۵ درجه سلسیوس (۱۰۰ گرم و ۵ ثانیه) با میزان حداقل ۸۰ تا حداقل ۱۲۰ برای RC ۴۵۰، RC ۴۰۰، RC ۷۰، RC ۳۰۰ استفاده کرد؛ انجام هر دو آزمون در هیچ شرایطی ضرورت ندارد.													
ب استفاده از آزمون لکه، اختیاری است. زمانی که این آزمون درخواست شده باشد، کاربر باید مشخص کند که از حلال نفتای استاندارد، حلال زایلن نفتا، یا حلال زایلن- هپتان برای مطلبیت با الزامات درخواستی استفاده شود و همچنین در صورت استفاده از حلال‌های زایلن، درصد آن مشخص شود.													
یادآوری اگر کشش‌پذیری در ۲۵ درجه سلسیوس کمتر از ۱۰۰ سانتی‌متر باشد، مشروط بر آن که کشش‌پذیری آن‌ها در ۱۵/۶ درجه سلسیوس بیشتر از ۱۰۰ سانتی‌متر باشد، قیر قبل قبول است.													

جدول ۱۱ مشخصات فنی قیرهای محلول نوع دیرگیر برای مصرف در راهسازی

SC ۴۰۰		SC A۰۰		SC ۴۵۰		SC ۴۰		استاندارد			آزمون
ماکزیمم	مینیمم	ماکزیمم	مینیمم	ماکزیمم	مینیمم	ماکزیمم	مینیمم	AASHTO	ASTM	ملی ایران	
۶۰۰۰	۳۰۰۰	۱۶۰۰	۸۰۰	۵۰۰	۲۵۰	۱۴۰	۷۰	T۲۰۱	D۲۱۷۰	-	گرانروی کینیماتیک در ۶۰ درجه سلسیوس، mm ^۲ /s
-	۱۰۷	-	۹۳	-	۷۹	-	۶۶	T۷۹	D۳۱۴۳	-	نقطه اشتعال (ظرف رو باز، کلیولند)، °C
آزمون تقطیر:											
۵	-	۱۲	۲	۲۰	۴	۳۰	۱۰	T۷۸	D۴۰۲	-	تقطیر کل تا ۳۶۰ درجه سلسیوس، حجم %
-	۹۹/۰	-	۹۹/۰	-	۹۹/۰	-	۹۹/۰	T۴۴	D۲۰۴۲	۲۹۵۳	حلایت در تری کلرواتیلن، %
۳۵۰	۴۰۰۰	۱۶۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰	۸۰۰۰	۷۰۰۰	۴۰۰	T۲۰۱	D۲۱۷۰	-	گرانروی کینیماتیک در پسماند تقطیر در ۶۰ درجه سلسیوس، mm ^۲ /s
آزمون ها روی پسماند تقطیر:											
-	۸۰	-	۷۰	-	۶۰	-	۵۰	-	D۲۴۳	-	پسماند درجه نفوذ ۱۰۰، %
-	۱۰۰	-	۱۰۰	-	۱۰۰	-	۱۰۰	T۵۱	D۱۱۳	۳۸۶۶	کشش پذیری پسمانده درجه نفوذ ۱۰۰ در ۲۵ درجه سلسیوس، cm
۰/۵	-	۰/۵	-	۰/۵	-	۰/۵	-	T۵۵	D۹۵	-	آب، %
یادآوری اگر کشش پذیری در ۲۵ درجه سلسیوس کمتر از ۱۰۰ سانتی متر باشد، مشروط بر آن که کشش پذیری آنها در ۱۵/۶ درجه سلسیوس بیشتر از ۱۰۰ سانتی متر باشد، قیر قابل قبول است.											

قیرهای امولسیونی (قیرآبهای)

- ۱ ۵ از مخلوط کردن قیر و آب با یک ماده امولسیون‌ساز^۱، قیرهای امولسیونی به دست می‌آید. در این مخلوط قیر با ابعاد از یک تا ۱۰ میکرون (۰,۰۰۱ میلی‌متر تا ۰,۰۱ میلی‌متر)، در آب شناور است. آب، فاز پیوسته و قیر فاز معلق و ناپیوسته این مخلوط را تشکیل می‌دهد. امولسیون‌سازها موجب ایجاد بارالکتریکی همنام (مثبت یا منفی) در سطح ذرات قیر می‌شود. نیروی دافعه ناشی از این بار مانع به‌هم پیوستن ذرات قیر در امولسیون می‌شود.
- ۲ ۵ مقدار قیر در قیرهای امولسیونی ۵۰ درصد تا ۷۵ درصد است. مقدار امولسیون‌ساز نسبت به وزن کل امولسیون حداکثر ۵/۰ درصد می‌باشد. از قیرهای امولسیونی برای تهیئة انواع مخلوطهای آسفالت سرد کارخانه‌ای و یا مخلوط در محل، آسفالت حفاظتی اندودهای قیری، درزگیری و لکه‌گیری رویه‌های آسفالتی، تثبیت خاک، ماسه و غبارنشانی می‌توان استفاده کرد. برای مصرف قیرهای امولسیونی معمولاً نیازی به حرارت دادن آن‌ها نیست. بنابراین از نظر اقتصادی و ایمنی بر انواع دیگر قیرها برتری دارند. اختلاط قیرهای امولسیونی با سنگدانه‌های مرطوب و یا پخش قیرهای امولسیونی روی بستر مرطوب شنی و یا آسفالتی راه در عملکرد قیرهای امولسیونی تأثیر منفی ندارد.
- ۳ ۵ قیرهای امولسیونی بر حسب نوع بار ذره‌ای ایجاد شده در سطح ذرات شناور قیر، به دو گروه اصلی و زیرگروه‌های دیگر به شرح جدول ۱۲ تقسیم می‌شود.

جدول ۱۲ انواع قیرهای امولسیونی

طبقه‌بندی قیرهای امولسیونی بر حسب نوع بار ذره‌ای		
کاتیونیک	آنیونیک	نوع
CRS ↗ CRS ↘	RS ↗ RS ↘ HFRS ↘	تندشکن
CMS ↘ CMS ↘H	MS ↗ MS ↘ MS ↘h HFMS ↗ HFMS ↘ HFMS ↘h HFMS ↘S	کندشکن
CSS ↗ CSS ↗h	SS ↗ SS ↗h	دیرشکن
CQS ↗CH	QS ↗H	سریع‌شکن

۱ قیرهای امولسیونی آنیونیک

۱ با استفاده از امولسیون‌سازهای نوع نمک‌های قلیایی اسیدهای آلی، سطح ذرات قیر، دارای بار منفی می‌شود. این قیرهای امولسیونی را آنیونیک می‌نامند. قیرهای امولسیونی آنیونیک به چهار نوع تندشکن^۱، کندشکن^۲، دیرشکن^۳ و سریع‌شکن^۴ که هر یک زیربخش‌هایی به شرح جدول ۱۳ دارند، تقسیم می‌شود.

۲ قیرهای امولسیونی کاتیونیک

۱ با استفاده از امولسیون‌سازهایی از نوع ترکیبات آلی نمک‌های آمونیوم و یا آمین‌ها، سطح دانه‌های قیر دارای بار مثبت می‌شود. این قیرهای امولسیونی را کاتیونیک می‌نامند. قیرهای امولسیونی کاتیونیک به چهار نوع تندشکن، کندشکن، دیرشکن و سریع‌شکن که هر یک زیربخش‌هایی به شرح جدول ۱۴ دارند، تقسیم می‌شود.

- 1 - Rapid Setting
- 2 - Medium Setting
- 3 -Slow Setting
- 4 -Quick Setting

۶ انواع اصلاح کننده‌ها و افزودنی‌های قیر

به منظور اصلاح برخی از خواص قیر از افزودنی‌ها و یا اصلاح کننده‌های قیر^۱ استفاده می‌شود. این ترکیبات طیف وسیعی از مواد معدنی، آلی، طبیعی و صنعتی را در بر می‌گیرند. قیرهای اصلاح شده بر حسب نوع افزودنی و یا اصلاح کننده‌های قیر به سه گروه اصلی زیر تقسیم می‌شوند:

الف قیرهای اصلاح شده پلیمری (Polymer Modified Asphalts, PMAs)

ب قیرهای اصلاح شده با لاستیک (Asphalt Rubber Binder)

ج قیرهای اصلاح شده با مواد شیمیایی (Chemically Modified Asphalt Cements)

۶.۱ قیرهای اصلاح شده پلیمری

ساخت روسازی‌های بتن آسفالتی با استفاده از قیرهای خالص اصلاح شده با پلیمرهای مناسب توسعه یافته است. از آن جایی که آزمون‌ها، مشخصات عملکردی قیرهای اصلاح شده با پلیمر را نشان نمی‌دهند، بنابراین بر اساس خصوصیات فیزیکی پلیمرها و مشخصات عملکردی مدنظر، پلیمر مناسب انتخاب می‌شود. پلیمرها بر مبنای خصوصیات فیزیکی خود به دو دسته پلاستومرها^۲ (پلاستیک‌ها) و الاستومرها^۳ (لاستیک‌ها) تقسیم می‌شوند. زمانی که پلیمری کشیده می‌شود، اگر با برداشته شدن بار در موقعیت کشیده شده باقی بماند، پلاستومر و اگر به شکل اولیه خود بازگردد، الاستومر است. متناسب با خصوصیات مدنظر برای قیر از یکی از فرآوردهای الاستومری یا پلاستومری استفاده می‌شود.

۶.۲ قیرهای اصلاح شده با لاستیک

این قیرها از اختلاط پودر لاستیک‌های بازیافتی^۴ و در صورت لزوم افزودنی‌های معدنی و یا مواد الیافی دیگر، با قیر خالص تهیه می‌شوند. پودر مصرفی باید با قیر داغ آن چنان مخلوط شده، واکنش نشان دهد که ذرات لاستیک قبل از مصرف قیر به اندازه کافی متورم و منبسط شده باشند. قیرهایی که به این طریق اصلاح می‌شوند از نظر گرانروی به سه گروه ۱، ۲ و ۳ به ترتیب با غلظت زیاد تا کم تقسیم می‌شوند. مشخصات پودر لاستیک مصرفی برای تهیه این قیرها باید مطابق مشخصات استاندارد بند ۴۲۴ باشد. مشخصات فنی این نوع قیرها باید مطابق جدول ۱۵ باشد.

1 - Modifier

2 - Plastomers

3 - Elastomers

4 - Ground Recycled Tire

جدول ۴۵ الزامات فیزیکی برای قیرهای اصلاح شده با لاستیک

آزمون الف	استاندارد						نام قیر	نوع ۳			
	AASHTO	ASTM	ملی ایران	نوع ۲	نوع ۱						
گرانروی ظاهری، ۱۷۵ درجه سلسیوس: CP, B و ج	-	D2196	-	۱۵۰۰	۱۵۰۰	۱۵۰۰	مینیمم	۱۵۰۰			
				۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	ماکسیمم	۵۰۰۰			
درجه نفوذ در ۲۵ درجه سلسیوس، ۱۰۰ گرم و ۵ ثانیه: ۰/۱ میلی متر	T49	D5	۲۹۵۰	۵۰	۲۵	۲۵	مینیمم	۵۰			
				۱۰۰	۷۵	۷۵	ماکسیمم	۱۰۰			
درجه نفوذ در ۴ درجه سلسیوس، ۲۰۰ گرم و ۶۰ ثانیه: ۰/۱ میلی متر	T49	D5	۲۹۵۰	۲۵	۱۵	۱۰	مینیمم	۲۵			
				۵۱/۷	۵۴/۴	۵۷/۲	مینیمم	۵۱/۷			
نقطه نرمی، °C برگشت‌پذیری، ۲۵ درجه سلسیوس:٪	T53	D36	۳۸۶۸	۱۰	۲۰	۲۵	مینیمم	۱۰			
				۲۳۲/۲	۲۳۲/۲	۲۳۲/۲	مینیمم	۲۳۲/۲			
نقطه اشتعال با ظرف آزمون پنساکی مارتز، °C نسبت درجه نفوذ در ۴ °C بر روی پسماند قیر از آزمون گرمانخانه لایه نازک ^۵ (استاندارد ملی ۲۹۵۷) به درجه نفوذ اولیه در ۴ °C بر حسب درصد	-	D5329	-	۷۵	۷۵	۷۵	مینیمم	۷۵			
الف برای اطلاعات بیشتر به ضمیمه استاندارد بند ۲۴ مراجعه شود.											
ب از هر دو ویسکومتر بروک فیلد (Brookfield) تحلیلی و رقومی می‌توان استفاده کرد. اندازه نقطه ماکسیمم را ثبت کنید.											
برای مدل‌های سری LV از اسپیندل ۳ در ۱۲ rpm و برای مدل‌های سری RV و HV از اسپیندل ۳ در ۲۰ rpm استفاده شود.											
ج ویسکومترهای چرخشی با سرعت زیاد نوع هاکی و ریون نیز اگر با اندازه بروک فیلد هم خوانی داشته باشند ممکن است استفاده شوند. اما ویسکومتر بروک فیلد به عنوان مرجع است.											
۵ پسماند RTFOT (روش آزمون مطابق استاندارد بند ۱۶) ممکن است جانشین پسماند TFOT شود، مگر اینکه TOFT به عنوان روش مرجع ذکر شود.											

۶ ۳ قیرهای اصلاح شده با مواد شیمیایی

قیرهای اصلاح شده با مواد شیمیایی از افزودن مواد شیمیایی ثبت کننده به قیرهای خالص تهیه می‌شوند و باید مطابق مشخصات استاندارد بند ۲۵ ۴ باشد. قیرهای اصلاح شده با مواد شیمیایی به چهار گروه CM ۱۰، CM ۲۰، CM ۳۰ و CM ۴۰ تقسیم شده که دارای مشخصات فنی مطابق جدول ۱۶ می‌باشند.

جدول ۴۶ مشخصات فنی برای قیرهای اصلاح شده با مواد شیمیایی

گروه				استاندارد			آزمون
CM ۲۰ ۴۰	CM ۲۰ ۴۰	CM ۱۰ ۴۰	CM ۵ ۱۰	AASHTO	ASTM	ملی ایران	
۳۰۰	۲۰۰	۱۰۰/۰	۵۰/۰	-	D4957	-	حداقل گرانروی در ۶۰ درجه سلسیوس S^{-1} , Pa.s ^۳
۸/۰ تا ۱۱/۰	۶/۰ تا ۰/۷	۴/۰ تا ۰/۴	۲/۰ تا ۰/۲	-	D4957	-	حداقل گرانروی در ۱۳۵ درجه سلسیوس, Pa.s ^{۱۰}
۳۵ تا ۱۲	۴۵ تا ۲۰	۶۵ تا ۳۰	۱۰۰ تا ۴۰	T49	D5	۲۹۵۰	درجة نفوذ، ۴ درجه سلسیوس، ۲۰۰ گرم، ۶۰ ثانیه، یکدهم میلی متر
۶۵ تا ۳۵	۱۰۰ تا ۶۵	۱۴۰ تا ۱۰۰	۱۸۵ تا ۱۴۰	T49	D5	۲۹۵۰	درجة نفوذ، ۲۵ درجه سلسیوس، ۱۰۰ گرم، ۵ ثانیه، یکدهم میلی متر
۲۴۶	۲۴۶	۲۴۶	۲۴۶	T48	D92	۲۹۵۴	حداقل نقطه اشتعال ظرف روباز کلیولند, °C
۶۵	۶۰	۵۵	۵۰	T53	D36	۳۸۶۸	حداقل نقطه نرمی, °C
۹۹/۰	۹۹/۰	۹۹/۰	۹۹/۰	T44	D2042	۲۹۵۳	حداقل حلالیت در تری کلرو اتیلن، درصد

آزمون‌ها بر روی پسماند گرم خانه لایه نازک:

۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	T179	D1754	۲۹۵۷	حداکثر شاخص پیرشدگی، نسبت گرانروی پس از گرم خانه لایه نازک به بعد از گرم خانه لایه نازک (ATFOT/BTFOT)
-----	-----	-----	-----	------	-------	------	---

الف جابجایی تمام نمونه‌ها برای آزمون باید مطابق بند ۷ استاندارد بند ۴ باشد. گرم کردن نمونه‌ها در یک گرم خانه با دمای ۱۹۵ ± ۲ درجه سلسیوس صورت می‌پذیرد. نمونه‌ها را در صورت لزوم تا زمانی که همگن شوند به هم بزنید و در یک ظرف آزمون مناسب بریزید. دمای آزمون در تمام آزمون‌ها باید ۸۰ ± ۵ درجه سلسیوس باشد.

ب اغلب از لوله ویسکومتر کوپر (Kooper) اصلاح شده شماره ۲۰۰ با مکش ۳۰۰ میلی متر استفاده می‌شود.

ج اغلب از لوله ویسکومتر کوپر اصلاح شده شماره ۵۰ با مکش ۱۰۰ میلی متر استفاده می‌شود.

د در برخی روش‌های آزمون از بوآز به جای پاسکال ثانیه استفاده می‌کنند. برای تبدیل بوآز به پاسکال ثانیه، باید عدد بوآز در $۰/۱$ ضرب شود.

ه انتخاب اندازه لوله و مکش باید متنوع باشد تا اندازه‌گیری نزدیک به سرعت برش جهت اجتناب از بروز یابی داده‌ها داشته باشیم.

